
Teologie jako způsob interpretace historie, tradic a současné společnosti

Teologie jako způsob interpretace historie, tradic a současné společnosti

Projekt je řešen ve spolupráci s Evangelickou katolickou fakultou UK a Husitskou teologickou fakultou UK. Řešitelé projektu za KTF UK jsou [doc. ThLic. Mgr. Jaroslav Brož Th.D.](#) a [prof. PhDr. Zdeněk Beneš CSc.](#) Program na KTF UK bude mít opět dva hlavní směry: teologický a uměnovědný.

Anotace projektu

Program zahrnuje vědeckou práci v oblasti teologie a dalších disciplínách, jež se koná na třech teologických fakultách Univerzity Karlovy. Koncepce programu vychází z unikátní skutečnosti, že na společné univerzitní půdě a v jedné akademické obci je institucionálně ukotveno studium všech hlavních proudů křesťanských tradic, jež mají v historickém i aktuálním ohledu dominantní váhu v českém prostředí. Každá ze tří teologických fakult má svůj vlastní profil, své specifické specializace a své nezastupitelné poslání, jež musí dále utvářet a rozvíjet. Současně však platí, že v oblasti teologie jako celku i v jejich jednotlivých oborech, disciplínách a specializacích je mnoho prostoru a příležitostí pro úzkou spolupráci, koordinaci priorit a společné postupy v konkrétních projektech a úkolech (včetně interdisciplinárních přesahů). V návaznosti na dosavadní spolupráci v programu PRVOUK P01 (2012–2016) je program *PROGRES Teologie jako způsob interpretace historie, tradic a současné společnosti* celkově zaměřen na zkoumání způsobů, jimiž teologie jako vědní disciplína analyzuje, vykládá a interpretuje dějiny, náboženské tradice a život současné společnosti. Tento přístup umožňuje pojmut celou vědní oblast teologie jako komplex činností, které zkoumají, „čtou“, vykládají a interpretují náboženské tradice v interakci s příslušnými historickými kontexty, s jejich rozmanitě chápaným dějinným dědictvím i s jejich dosud (či nově) aktuálním významem a vlivem. Takto pojatá teologie pak umožňuje zkoumat křesťanství, jeho historické i živé tradice, také jako kód křesťanské kultury a zabývat se jak jeho literárními, tak materiálními, civilizačními či kulturními projevy v jejich kontextuálně dané dějinné podobě. Kritické zpracování a interpretace náboženských tradic v jejich historickém i aktuálním rozměru tak může významně přispět ke zřetelnější orientaci v ideových zápasech naší současnosti. Každá z fakult přispívá k programu svými dílčími oblastmi výzkumu a projekty podle institucionálního členění fakult a jejich oborově specializovaných součástí.

KTF UK svými oborovými prioritami významně přesahuje do oblasti dějin umění, zejména výtvarného. Své dílčí součásti programu definuje a koordinuje ve dvou dvojicích projektů: v části teologie a česká duchovní kultura se zaměřuje na (1.1) dějiny české teologie v evropském a světovém kontextu a (1.2) tradice a kulturní kontexty teologie; v části věnované dějinám výtvarného umění a evropské kultury se soustředí na zkoumání a interpretaci evropského „kulturního kódu“ také ve dvou koordinovaných sekcích – (2.1) výtvarné umění jako projev ducha a (2.2) evropská a česká kultura ve svých dějinných proměnách. Program jako celek klade soustavnější důraz na vnitřní propojování, na interdisciplinární rozměr konkrétních dílčích projektů a na mezinárodní vědeckou spolupráci. K prioritám programu patří vedle kvalitní produkce standardních typů výsledků vědecké práce (publikace) také podpora oborové i mezioborové spolupráce a mezinárodní kooperace (konferenční aktivity). Významnou prioritou je také podpora kvalifikačního růstu spolupracovníků ve všech stupních akademických kvalifikací (v pokročilých studiích a v postgraduální vědecké práci).

ETF UK při svém zaměření na výzkum projevů a způsobů, jimiž se artikulovala křesťanská, zejména evangelická tradice v dějinném kontextu evropských zemí, bude danou problematiku zkoumat v rozčlenění do čtyř oblastí: (1) Bible a její tradice, (2) teologické nauky a jejich tradice, (3) církevní útvary a jejich dějinné tradice a (4) projevy křesťanské spirituality a jejich tradice.

HTF UK své výzkumné aktivity dlouhodobě zaměřuje na problematiku vztahu národních a náboženských aspektů v moderních dějinách; zvláštní důraz na aktuální aspekty se promítá do čtyř prioritních oblastí výzkumu: (1) sociální a charitativní rozměr křesťanství a husitské teologie, (2) sociální pedagogika, antropologie a výchova v teologické perspektivě, (3) křesťanská spiritualita v otevřené společnosti a (4) mezináboženský dialog v živé současnosti.